

INTÉZMÉNY NEVE

Ergonómiai felmérése

Az ergonómiai felmérés során a(z) INTÉZMÉNY MEGNEVEZÉSE munkavállalóinak adatszolgáltatását, a vonatkozó hatályos jogszabályok előírásait, valamint a szakirodalom és útmutatók ajánlásait vettük figyelembe. Az adatszolgáltatásból adódó hiányosságokért a készítő nem vállal felelősséget.

Tartalomjegyzék

1. Felmérés célja	3
2. Felmérés terjedelme.....	3
3. Az ergonómiai felmérés szabályozási környezete	4
4. Fogalom meghatározások.....	5
5. Az ergonómiai felmérés végrehajtásának módszertana	7
6. A rizikófaktorok felmérése:	9
7. Javaslatok a rizikófaktorok megszüntetésére:	9

1. Felmérés célja

Az INTÉZMÉNY NEVE felkérésére alapján az Intézmény területen dolgozó munkavállalók ergonómiai terhelésének felmérése.

A felmérés célja:

Az Intézmény terület kialakításának értékelése, annak érdekében, hogy a munkavégzés és a munkakörülmények összhangban legyenek az emberi adottságokkal, képességekkel és az elvárt teljesítménnyel. Fontos szempont, hogy a munkavégzés során létrejövő emberi igénybevétel mértéke csak olyan szintet érjen el, ami nem okoz maradandó elváltozást és biztosított legyen a szervezet műszakon belüli, és napi regenerációja.

2. Felmérés terjedelme

A felmérés ideje:

Intézmény neve:

Telephelyek:

Ergonómiai felmérés tárgya: Az Intézmény területen dolgozó munkavállalók ergonómiai terhelései.

Érintett munkavállalók létszáma:

Az adatokat szolgáltatotta: A területen dolgozó munkavállalók.

3. Az ergonómiai felmérés szabályozási környezete

3.1. Jogi környezet

Az ergonómiai felmérés jogi környezetét az alábbi fő jogszabályok keretei határolják körbe:

- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, egységes szerkezetben a végrehajtásról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelettel (rövidítve: Mvt.)
- 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
- 2/1998. (I.16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai illetve személyes higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 65/1999. (XII.22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről
- 14/2004. (IV.19.) FMM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről
- 25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről
- 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
- 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

A jogszabályok előírásait úgy alkalmaztuk a felmérés során, hogy azonosítottuk és értelmeztük, mely jogszabályok mely munkahelyekre és hogyan alkalmazhatóak.

Az ergonómiai felmérés módszere összhangban van az 1993. évi XCIII. Munkavédelmi Törvény. 54.§ (2)-ben foglaltakkal, amely szerint :

„A munkáltató köteles **minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni** a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és készítményekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. Az értékelés alapján olyan megelőző intézkedéseket szükséges hozni, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását, beépülnek a munkáltató valamennyi irányítási szintjén végzett tevékenységbe”

4. Fogalom meghatározások

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

EK-megfelelőségi nyilatkozat: a gyártó írásbeli nyilatkozata, hogy a védőeszköz a mintának és az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló külön jogszabály előírásainak megfelel.

Fokozott expozíció: a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés mindkét fülön.

Kockázat: a veszélyhelyzetben a sérülés vagy az egészségkárosodás valószínűségének és súlyosságának együttes hatása.

Megelőzés: a munkáltató által megtett vagy tervezett intézkedések a munkáltatói tevékenység bármely fázisában, amelyeknek célja a munkával összefüggő kockázatok megelőzése vagy csökkentése.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

Munkaeszköz: minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak, vagy azzal összefüggésben használnak (kivéve: az egyéni védőeszköz).

Munkahely: minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a földalatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mászt nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó (akkor is, ha egyéni céget alapított) munkavégzési helyét e törvénynek a 9. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezései tekintetében.

Munkavállaló: a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy.

Munkáltató: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót, valamint a

mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót (akkor is, ha egyéni céget alapított) a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések [9. § (2) bekezdés] tekintetében.

Veszélyes: az a létesítmény, munkaeszköz, anyag/készítmény, munkafolyamat, technológia (beleértve a fizikai, biológiai, kémiai kóroki tényezők expozíciójával járó tevékenységeket is), amelynél a munkavállalók egészsége, testi épsége, biztonsága megfelelő védelem hiányában károsító hatásnak lehet kitéve.

Veszélyforrás: a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan tényező, amely a munkát végző vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre veszélyt vagy ártalmat jelenthet.

5. Az ergonómiai felmérés végrehajtásának módszertana

Általános feladat:

A munkatevékenység és folyamat vizsgálata, az ergonómiai rizikófaktorok azonosítása:

Minőségileg a vonatkozó jogszabályok, szabványok, helyi előírások, valamint a munkavállalókkal lefolytatott interjúk alapján.

Helyszíni felülvizsgálatok és az alapján a felmérés végrehajtása:

Kiterjedt a tevékenységek és a folyamatok ergonómiai értékelésére, a munkahelyek és gépek, berendezések felmérésére.

A felmérés magában foglalta:

- a munkahely vizsgálatát;
- a munkafolyamatok és berendezések vizsgálatát;
- a munkaeszközök és munkahelyek állapotának vizsgálatát;
- tájékoztató mérések végzését;
- a fentiek alapján a rizikófaktorok minőségi és mennyiségi értékelését.

Ezen belül a felmérés kiterjedt a munkafolyamatok és az ezzel kapcsolatos berendezések összevetésére a követelményekkel, és ezek alapján szükséges további elemzésének elvégzésére, továbbá az egészség károsító tényezők felülvizsgálatára.

A módszertan az alábbi részfeladatokat tartalmazza:

1. Az terület technológiájának, munkaköri feladatainak tanulmányozása,
2. Személyes beszélgetés a vizsgált munkakört betöltő munkavállalókkal a munkájukra vonatkozó megterhelésről, a munkavégzés körülményeiről (környezeti tényezők, balesetveszély).
3. A munkahelyi adottságok figyelembe vétele a vizsgált munkakörökre.
4. Ergonómiai megfigyelés, különös tekintettel a vélelmezett fokozott igénybevételt eredményező munka tevékenységekre,
5. Az ergonómiai vizsgálatok eredményeinek összegzése,
6. Ergonómiai kockázatok meghatározása és besorolása a kockázati kategóriákba.
7. Javaslattétel a kockázatcsökkentő, kontroll intézkedésre

Az Ergonómiai terhelés meghatározása:

A végleges ergonómiai terhelés meghatározásánál hat szintet alkalmaztunk, mely a következő táblázatban látható:

E5	100	162	Ergonómiai terhelés nem tolerálható
E4	50	99	Nagymértékű terhelés
E3	25	49	Közepes mértékű terhelés
E2	10	24	Kismértékű terhelés
E1	1	9	Minimális terhelés
E0	0		Megszüntetett tevékenység

A mátrixnak megfelelően a hat kockázati szint a következőképpen fogalmazható meg figyelembe véve a tapasztalatokat és az intézkedéseket:

- **ergonómiai terhelés nem tolerálható** – a folyamatot azonnal meg kell szakítani.
- **nagymértékű terhelés** – jelentős eltérés a törvényi elvárásoktól és/vagy a szokásos szakmai megoldásoktól (best practice). Ebben az esetben erősen javasolt soron kívüli intézkedésekkel csökkenteni a kockázatot. Nem szabad várni, a „tökéletes” megoldásra, lehetőségére. Amennyiben sikerül átmeneti megoldással a nagyon magas kockázatot közepesre csökkenteni, már jelentős előrelépés történt.
- **közepes mértékű terhelés** – Ebben az esetben javasoljuk a védelmi intézkedés javítását tervezetten, viszonylag rövid határidővel (max 3 hónap) megvalósítani.
- **kismértékű terhelés** – Ebben az esetben javasoljuk a kockázatok újra gondolását, némely esetben a kockázat felvállalása is elfogadható (azaz egyelőre nem történik javítás), illetve javítási tervek közepes időtávra készülhetnek.
- **minimális terhelés** – kismértékű kockázat, ezzel egyelőre nem biztos, hogy érdemes foglalkozni, illetve hosszú távú intézkedés lehet indokolt. Egy ismételt ellenőrzés során érdemes felülvizsgálni, nem változott-e meg a kockázati kitettség.

Jelen kockázatértékelési dokumentáció olyan műszaki és/vagy szervezési javaslatokat tartalmaz, amelyekkel a munkakörülmények javíthatók, a munkavállalók veszélyeztetése, a baleset- és

egészségkárosodás kockázata csökkenthető, illetve az adott műszaki és gazdasági környezetben megvalósítható.

Értékelés

A felmérést a vonatkozó jogi elvárások, a kapcsolódó hatósági útmutatók és szakmai, gyakorlati módszerek és eljárások segítségével végeztük.

6. A rizikófaktorok felmérése:

7. Javaslatok a rizikófaktorok megszüntetésére:

Kelt:

.....
Intézmény vezető

.....
Szakértő

.....
Foglalkozás-egészségügyi szakszolgáltató

//Melléklet: Ergonómiai rizikófaktorok felmérőlapjai//